

V aktuálnom čísle sa dočítate:

VIETE, ŽE ...

NA AKTUÁLNU TÉMU:

- Práva leteckých pasažierov.

LEGISLATÍVA – schválené zmeny:

- Novela autorského zákona.
- Nové pravidlá pri verejnom obstarávaní.

LEGISLATÍVA – pripravované zmeny:

- Opätovné zrušenie výmenných lístkov.

JUDIKATÚRA:

- Právomoci vyšších súdnych úradníkov podľa Ústavného súdu Českej republiky.

VIETE, ŽE...

... od 01. júla sa zvýšila suma životného minima?

Od 1. júla 2013 je účinné opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 186/2013 z. z., ktorým boli stanovené sumy životného minima platné na druhý kalendárny polrok roku 2013. Od 01. júla 2013 sú sumy životného minima nasledovné:

- 198,09 eura mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu,

- 138,19 eura mesačne, ak ide o ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu,
- 90,42 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepplnoleté dieťa alebo o nezaopatrené dieťa.

Od sumy životného minima sa odvíjajú aj mnohé iné dávky a príspevky, ktorých sa vyššie uvedená zmena dotkla. Zmena nastala napríklad aj vo výške minimálneho výživného, ktoré je od 01. júla 2013 vo výške 27,13 EUR, čo predstavuje 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa.

NA AKTUÁLNU TÉMU

Práva leteckých pasažierov

Napriek tomu, že čas letných dovolení sa pomaly blíži ku koncu, prinášame Vám prehľad práv a nárokov leteckých pasažierov. Táto téma nie je aktuálna len počas letných dovolení, ale počas celého roka, keďže využívanie leteckej dopravy sa pre mnohých stáva súčasťou ich pracovného života. Pri ceste za oddychom alebo prácou sa však môžu vyskytnúť nečakané komplikácie pri leteckej doprave, preto Vám nižšie ponúkame prehľad Vašich nárokov pri leteckej preprave. Práva leteckých pasažierov sú v Európskej únii upravené jednotne v každom členskom štáte prostredníctvom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá systému náhrad a pomoci cestujúcim pri odmietnutí nástupu do lietadla, v prípade veľkého meškania letu alebo jeho zrušenia. Nariadenie vymedzuje tri základné situácie, v ktorých cestujúcemu vznikajú rozličné nároky:

1. neprepravenie cestujúceho,
2. zrušenie letu a
3. veľké meškание letu.

Neprepravením cestujúceho sa rozumie odmietnutie nástupu do lietadla takému cestujúcemu, ktorý sa riadne a včas prezentoval na nástup do lietadla (tzv. check-ing). Pod tento prípad však nespádajú situácie, kedy je cestujúcemu odmietnutý nástup do lietadla z dôvodu zdravia, bezpečnosti, ochrany alebo nedostatočných cestovných formalít. Letecký prepravca je oprávnený odoprieť nástup do lietadla cestujúcemu, ktorého zdravotný stav je nezlučiteľný s letom alebo tehotnej žene. Dieťa vo veku do 6 rokov musí byť sprevádzané osobou staršou ako 18 rokov. Z dôvodu bezpečnosti možno odmietnuť nástup do lietadla osobe, ktorá sa odmietne podrobiť osobnej kontrole. Kapitán lietadla tiež môže vykázať z paluby osobu v dôsledku jej nadmernej opitosti, agresívneho správania voči ostatným cestujúcim alebo posádke lietadla. K neprepraveniu cestujúceho v praxi dochádza najčastejšie z toho dôvodu, že letecké spoločnosti predajú na určitý let viac rezervácií, ako je kapacita lietadla. Snažia sa tak vykompenzovať možnú neefektívnosť leteckých liniek. V prípade ak nastane situácia, že z dôvodu nedostatku kapacity má v lietadle dôjsť k odmietnutiu nástupu do lietadla, letecký dopravca je povinný najskôr vyzvať

dobrovoľníkov – cestujúcich, aby sa vzdali svojich rezervácií. Ak sa cestujúci dobrovoľne vzdá svojho miesta v lietadle, vzniká mu nárok na:

1. vrátenie ceny letu do 7 dní alebo presunutie na iný let do rovnakej destinácie a súčasne
2. protislužbu podľa dohody (najčastejšie je to vyplatenie určitej peňažnej sumy priamo na letisku alebo poskytnutie bezplatného letu v určitej hodnote na určitej trase).

V prípade ak sa medzi cestujúcimi nenájde žiaden dobrovoľník, prípadne počet dobrovoľníkov nie je dostatočný, môže prepravca odmietnuť nástup do lietadla aj iným cestujúcim. Dopravca je v tomto prípade povinný ihneď:

1. poskytnúť kompenzáciu (ide o peňažnú sumu v hodnote 250 – 600 EUR v závislosti od dĺžky letu),
2. vrátiť cenu letu do 7 dní alebo presunúť cestujúceho na iný let do rovnakej destinácie a
3. poskytnúť cestujúcemu starostlivosť (zahŕňa občerstvenie a poskytnutie telekomunikačných služieb).

Ďalšou situáciou, v ktorej vznikajú cestujúcim určité nároky, je zrušenie letu. V tomto prípade rozlišujeme dve situácie v závislosti od toho, či dopravca cestujúcich včas o zrušení letu informoval alebo nie. Avšak bez ohľadu na to, či dopravca cestujúcich o zrušení informoval, má cestujúci nárok na:

1. služby starostlivosti (zahŕňa občerstvenie a poskytnutie telekomunikačných služieb) a
2. vrátenie ceny letu alebo nepreletenej časti do 7 dní a bezplatnú leteckú prepravu do prvého miesta odletu (najmä v prípade ak sa jedná o prestupné lety a došlo by k zrušeniu až druhého, nadväzujúceho letu). Cestujúci namiesto vrátenia ceny letu, resp. nepreletenej časti a vrátenia sa do prvého miesta odletu môže požadovať presunutie svojho letu za porovnateľných podmienok do cieľového miesta. Ak je takýto let, na ktorý má byť cestujúci presunutý, naplánovaný až deň po pôvodnom odlete, musí prepravca poskytnúť cestujúcemu hotelové ubytovanie a prepravu z letiska do hotela a späť (samozrejme všetko na náklady leteckého prepravcu). V prípade, ak je v mieste, kam má byť cestujúci dopravený, viac letísk a cestujúci bude prepravený na iné letisko

v meste, je dopravca povinný poskytnúť cestujúcemu tiež prepravu z tohto letiska na pôvodné letisko priletu.

3. náhradu (kompenzáciu - ide o peňažnú sumu v hodnote 250 – 600 EUR v závislosti od dĺžky letu), avšak len za podmienok, že dopravca neinformoval o zrušení let včas.

Za včasné informovanie o zrušení letu sa považuje, ak bol cestujúci informovaný aspoň:

1. 2 týždne pred plánovaným odletom alebo
2. v čase od 2 týždňov do 7 dní pred plánovaným odletom, pričom je cestujúcemu ponúknuté presunutie na iný let, ktorý nemá odlet skôr ako 2 hodiny pred pôvodným letom a prilet neskôr ako 4 hodiny po pôvodnom lete
3. alebo v čase menej ako 7 dní pred plánovaným odletom, pričom je cestujúcemu ponúknuté presunutie na iný let, ktorý nemá odlet skôr ako 1 hodinu pred pôvodným letom a prilet neskôr ako 2 hodiny po pôvodnom lete.

Ak bol teda cestujúci informovaný napr. až na letisku, má vždy právo na náhradu (kompenzáciu). Vyskytujú sa však aj situácie, kedy k zrušeniu letu dôjde z dôvodov mimoriadnych okolností, ktorým sa nedalo zabrániť. Medzi takéto zaraďujeme najmä politickú nestabilitu, meteorologické podmienky, štrajky a pod. V týchto prípadoch však nie je dopravca povinný poskytovať uvedenú náhradu (kompenzáciu).

Meškanie letu treba striktne odlišiť od zrušenia letu, keďže pri zrušení letu k nemu nikdy nedôjde. Pri omeškaní sa uskutoční let tým istým lietadlom, tým

istým prepravcom avšak s určitým meškaním. Už v prípade dvojhodinového meškania letu je dopravca povinný poskytnúť cestujúcim služby starostlivosti (zahŕňa občerstvenie a poskytnutie telekomunikačných služieb).

Ak letecký prepravca očakáva, že let bude meškať viac ako jeden deň, je povinný poskytnúť aj hotelové ubytovanie a transfer medzi letiskom a hotelom. V prípade ak meškanie letu presiahne 5 hodín, vzniká cestujúcemu nárok na vrátenie ceny letu, resp. nepreletenej časti (do 7 dní) a prepravu do pôvodného miesta odletu (ak cestujúci usúdi, že neskorší let už nesplní svoj cieľ).

Pri omeškaní nemá cestujúci nárok na presmerovanie na iný let ani na náhradu (kompenzáciu) vo forme peňažnej sumy (250 – 600 EUR).

LEGISLATÍVA - schválene zmeny

Novela autorského zákona.

Dňa 21. júna 2013 bola v parlamente schválená novela zákona č. 618/2003 Z. z. o autorskom práve a právach súvisiacich s autorským právom (autorský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Autorský zákon“). Najzásadnejšia zmena, ktorú daná novela priniesla, sa týka udeľovania licencií, teda udelenie súhlasu autora tretej osobe na použitie diela. V súčasnosti ešte stále platí, že licenčná zmluva musí byť písomná. Podľa prijatej novely však licenčná zmluva bude musieť byť písomná iba v prípade, ak sa

bude udeľovať výhradná licencia. Výhradná licencia znamená, že autor nesmie udeliť licenciu na použitie daného diela žiadnej ďalšej osobe, teda výhradne prvá osoba, ktorej autor licenciu udelil, je oprávnená dielo používať.

Po novom bude tiež platiť, že v prípade, ak licenčná zmluva nie je uzavretá v písomnej forme, má každá zo zmluvných strán právo požadovať od druhej zmluvnej strany vydanie písomného potvrdenia o uzavretí licenčnej zmluvy, ktoré musí obsahovať:

- špecifikáciu diela, ktoré je predmetom licencie,

Nechala & Co. s. r. o.

Nitrianska 3, 821 08 Bratislava, Slovak Republic

tel./fax: +421 2 555 735 82

e-mail: advocate@advocate.sk, web: www.advocate.sk

- spôsob použitia diela, na ktorý sa licencia udelila,
- územný a vecný rozsah licencie,
- čas, na ktorý sa licencia udelila a
- odmenu, ktorá patrí autorovi za udelenie licencie.

Ak jedna zo zmluvných strán ústne uzavretej licenčnej zmluvy nepožiadá druhú stranu o vydanie daného potvrdenia o uzavretí licenčnej zmluvy v lehote 15 dní od uzavretia licenčnej zmluvy, nárok na vydanie tohto potvrdenia zaniká. V prípade, ak lehota bude dodržaná, no druhá zmluvná strana potvrdenie nevydá do 15 dní od dôjdenia žiadosti na vydanie potvrdenia, platí, že k uzavretiu zmluvy nedošlo.

Podľa v súčasnosti platného právneho stavu licenčná zmluva musí byť písomná, pričom nedodržanie písomnej formy je sankcionované neplatnosťou zmluvy. Licenčná zmluva musí obsahovať spôsob použitia diela, rozsah licencie, čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, alebo spôsob jeho určenia a odmenu alebo spôsob jej určenia, ak sa autor s nadobúdateľom nedohodol na bezodplatnom poskytnutí licencie. Obsahové náležitosti licenčnej zmluvy sa v zásade schválenou novelou nemenia s tým rozdielom, že zákonodarca neurčuje, že uvedené obsahové náležitosti licenčná zmluva obsahovať musí, ale po novom len uvádza, že vymenované náležitosti licenčná zmluva zvyčajne obsahuje. V prípade ich absencie zákon zakladá nasledujúce právne domnienky:

- **spôsob použitia diela** - v súčasnosti musí licenčná zmluva obsahovať spôsob použitia diela, a to tak, že autor sa s nadobúdateľom v licenčnej zmluve dohodne, na aký spôsob použitia diela alebo jednotlivé spôsoby použitia diela udeľuje autor licenciu. Podľa novely, ak zmluva neurčuje spôsob použitia diela, platí, že licencia je udelená na spôsob použitia diela nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy,
- **rozsah licencie** - podľa aktuálneho Autorského zákona sa autor diela môže s nadobúdateľom licencie dohodnúť, že licencia sa udeľuje v neobmedzenom rozsahu. Ak sa autor s nadobúdateľom dohodne, že licenciu udeľuje v obmedzenom rozsahu, licenčná zmluva musí obsahovať územné alebo vecné vymedzenie rozsahu licencie. Novela Autorského zákona rozsah udelenia licencie upravuje mierne odlišne, a to tak, že ak licenčná zmluva neurčuje rozsah licencie, platí, že licencia je udelená v rozsahu nevyhnutnom na dosiahnutie účelu zmluvy. Ak licenčná zmluva neurčuje a z jej účelu nevyplýva inak, platí, že:

1. územný rozsah licencie je obmedzený na územie Slovenskej republiky,

2. vecný rozsah licencie je obmedzený tak, ako je obvyklé u daného druhu diela a spôsobu použitia diela,

- **doba udelenia licencie** - podľa novely Autorského zákona, ak licenčná zmluva neurčuje čas, na ktorý autor licenciu udeľuje, ani spôsob jeho určenia, platí, že licencia je udelená na čas nevyhnutný na dosiahnutie účelu zmluvy. Ak licenčná zmluva neurčuje a z jej účelu nevyplýva inak, platí, že licencia je udelená na čas obvyklý u daného druhu diela a spôsobu použitia diela, najviac však na jeden rok od udelenia licencie,
- **odmena za udelenie licencie** - v zmysle nového znenia Autorského zákona platí, že ak nie je v licenčnej zmluve dohodnutá odmena ani spôsob jej určenia, ani nie je v licenčnej zmluve uvedené, že sa licencia udeľuje bezodplatne a ani to z jej účelu nevyplýva, autor má právo na odmenu vo výške, ktorá je obvyklá v čase uzavretia licenčnej zmluvy pri obdobných zmluvných podmienkach.

Novela Autorského zákona zavádza aj úplne nové osobitné ustanovenia o udelení licencie. Podľa týchto ustanovení autor môže ponúknuť udelenie licencie aj jednostranným právnym úkonom smerujúcim voči neurčitým osobám. Konanie, z ktorého možno vyvodiť súhlas s podmienkami licencie, je prijatím uvedenej ponuky. Takýmto spôsobom možno udeliť len nevýhradnú a bezodplatnú licenciu. Jedná sa o špeciálny spôsob uzatvorenia licenčnej zmluvy najmä pre potreby udeľovania súhlasu na použitie diela v online prostredí, keď okruh potenciálnych používateľov nie je vopred určený.

Novela Autorského zákona nadobudne účinnosť dňa 01. novembra 2013.

Nové pravidlá pri verejnom obstarávaní.

Dňa 01. júla 2013 nadobudla účinnosť (s výnimkou niektorých ustanovení) novela zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o verejnom obstarávaní“), ktorá bola schválená v Národnej rade Slovenskej republiky dňa 19. marca 2013. Podľa dôvodovej správy k predmetnej novele Zákona o verejnom obstarávaní

jej hlavným cieľom je dosiahnuť efektívnosť vynakladania verejných zdrojov, flexibilitu a ochranu kvalitných a poctivých dodávateľov.

Cieľ vymedzený v dôvodovej správe ako zefektívniť vynakladanie verejných zdrojov má novelizovaný Zákon o verejnom obstarávaní dosiahnuť tým, že sa zriadi tzv. „elektronické trhovisko“ pre obstarávanie bežných tovarov, služieb a stavebných prác pri tzv. podlimitných zákazkách. Pôjde o elektronický nákupný systém, ktorý by mal umožniť realizovať nákup bežných komodít už v priebehu troch pracovných dní a mal by uľahčiť a zrýchliť nákup a umožniť všetkým sledovať, čo a za koľko štát nakupuje. Zefektívnenie celého procesu verejného obstarávania má priniesť aj nová úprava námietkového konania. Novozavedené inštitúty ako je certifikácia, akreditácia a ex ante kontrola by mali napomôcť tomu, aby sa obstarávatelia vyhli rozsiahlym námietkovým konaniam. Obstarávatelia si budú môcť nechať vopred preveriť postupy a metódy vo verejnom obstarávaní a mať tak istotu, že nimi zvolený postup je v súlade so zákonom. Ďalším obstarávateľom to následne umožní použiť takto overené postupy pre vlastné potreby. Napomôcť efektívnosti celého verejného obstarávania by mala aj skutočnosť, že obstarávateľ bude môcť uzavrieť zmluvu aj s druhým alebo tretím uchádzačom v poradí, ak k uzavretiu zmluvy s uchádzačom ktorý skončil v obstarávaní na prvom mieste nedošlo z dôvodov na strane tohto uchádzača, či už pre nespĺnenie niektorej podmienky alebo neposkytnutie potrebnej súčinnosti. Nebude už teda potrebné opakovať súťaž.

Ďalšou prioritou novelizovaného Zákona o verejnom obstarávaní je posilnenie postavenia kvalitných a poctivých dodávateľov. Zaviedla sa možnosť, aby dodávateľia, ktorí podstatne alebo opakovane porušujú svoje zmluvné povinnosti a nedodávajú kvalitné tovary alebo služby, boli v budúcnosti vylúčení zo súťaží, a to až na dobu 3 rokov. Rovnako sa väčší dôraz bude po novom klásť na subdodávateľov. Aj subdodávateľia budú musieť spĺňať podmienky účasti týkajúce sa osobného postavenia. Obstarávateľ si taktiež bude môcť v podmienkach súťaže vyhradiť, že určitú časť plnenia bude musieť dodať priamo hlavný uchádzač, teda dodávateľ osobne a nie prostredníctvom

subdodávateľov. Rovnako, ak uchádzač bude preukazovať určitú časť spôsobilosti účasti na súťaži pomocou subdodávateľa, bude musieť danú časť zákazky vykonať priamo dodávateľ alebo konkrétny subdodávateľ uvedený v prihláške do súťaže. Verejný obstarávateľ tak bude mať vopred informácie o tom, kto mu napokon konkrétne plnenie skutočne dodá.

Ďalšou nemenej významnou zmenou je zmena finančných limitov jednotlivých zákaziek. Finančné limity nadlimitnej zákazky bude upravovať vykonávací právny predpis, ktorý vydá Úrad pre verejné obstarávanie. Zákon o verejnom obstarávaní totiž hovorí, že nadlimitnou zákazkou je zákazka zadávaná verejným obstarávateľom a obstarávateľom, ktorej predpokladaná hodnota je rovná alebo vyššia ako finančný limit ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom. Podlimitnou zákazkou je podľa Zákona o verejnom obstarávaní zákazka zadávaná verejným obstarávateľom, ktorej predpokladaná hodnota je v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok nižšia ako uvedený finančný limit, a to, ak ide o zákazku:

- na dodanie tovaru bežne dostupného na trhu, okrem potravín, uskutočnenie stavebných prác alebo poskytnutie služby bežne dostupných na trhu a jej predpokladaná hodnota je rovnaká alebo vyššia ako 1 000 eur,
- ktorá nie je zákazkou podľa písmena a) a jej predpokladaná hodnota je (i) rovnaká alebo vyššia ako 20 000 eur, ak ide o zákazku na dodanie tovaru, okrem potravín, alebo o zákazku na poskytnutie služby alebo (ii) rovnaká alebo vyššia ako 30 000 eur, ak ide o zákazku na uskutočnenie stavebných prác, (iii) na dodanie tovaru, ktorým sú potraviny, ak predpokladaná hodnota zákazky je rovnaká alebo vyššia ako 40 000 eur.

Vyššie uvedené zmeny predstavujú iba tie najvýznamnejšie novinky zavedené novelou Zákona o verejnom obstarávaní. Pre podrobnejší prehľad o všetkých prijatých zmenách odporúčame úplné znenie Zákona o verejnom obstarávaní, ktoré je dostupné na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

LEGISLATÍVA - pripravované zmeny

Opätovné zrušenie výmenných lístkov.

V našom Informačnom spravodaji č. 5-6/2013 sme Vás informovali, že od 01. apríla 2013 je opätovne zavedená potreba písomného odporúčania všeobecného lekára v prípade vyšetrenia v špecializovaných ambulanciách, tzv. výmenné lístky. Potreba výmenných lístkov je predmetom rozsiahlych diskusií, ktoré vyvolali ďalší návrh na novelizáciu zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o zdravotnej starostlivosti“). Do legislatívneho procesu sa dňa 31.05.2013 dostal návrh z dielne poslancov Martina Chrena a Jany Žitňanskej, v zmysle ktorého by mali byť opätovne zrušené výmenné lístky od všeobecného lekára. Cieľom navrhovanej právnej úpravy je oslobodiť pacientov od povinnosti získať písomné odporúčanie od všeobecného lekára pred vyšetrením u odborného lekára - špecialistu. V zmysle návrhu novely by došlo k vypusteniu odsekov 5 a 6 v

§ 8 zákona o zdravotnej starostlivosti, čím by sa zrušili výmenné lístky. Navrhovaným novým znením ustanovenia § 8 ods. 4 druhej vety by sa odporúčanie ošetrojúceho lekára ponechalo len ako dobrovoľné. Pacient by nebol povinný ísť pred vyšetrením u lekára špecialistu k svojmu všeobecnému lekárovi. Ak by však pacient považoval návštevu všeobecného lekára za potrebnú, všeobecný lekár by mu vystavil odporúčanie, ktorého súčasťou by bol výpis zo zdravotnej dokumentácie, rozsah a cieľ odporúčaného vyšetrenia a odôvodnenie odporúčania.

Návrh zákona je v súčasnosti prerokovávaný vo výboroch Národnej rady Slovenskej republiky a po schválení v Národnej rade Slovenskej republiky by mala novela nadobudnúť účinnosť dňom jej vyhlásenia.

JUDIKATÚRA

Právomoci vyšších súdnych úradníkov podľa Ústavného súdu Českej republiky.

Dňa 22. mája 2013 vydal Ústavný súd Českej republiky nález pod č.: Pl. ÚS 31/10, ktorým zasiahol do právomocí a oprávnení vyšších súdnych úradníkov pracujúcich na českých súdoch. Zrušil ním totiž ustanovenie zákona č. 121/2008 Sb., o vyšších súdnych úradníkoch a vyšších úradníkoch štátneho zastupiteľstva a o zmene súvisiacich zákonov. Dané zákonné ustanovenie stanovovalo predpoklady pre výkon funkcie vyššieho súdneho úradníka (v ČR postačuje odborná justičná škola) a jeho pozíciu a postavenie na súde v rámci súdneho konania. Napriek tomu, že zákonná úprava je v Českej republike mierne odlišná od našej, v určitých oblastiach ako je zákonná úprava právomocí vyšších súdnych úradníkov a prípustnosť odvolania proti ich rozhodnutiam sa obe právne úpravy takmer zhodujú.

Preto možno niektoré závery z predmetného rozhodnutia použiť aj v našich podmienkach.

Ústavný súd Českej republiky vychádzal pri svojom rozhodnutí z Ústavy Českej republiky, podľa ktorej: „Soudnictví u soudů vykonávají soudci. Jiné osoby se na výkonu soudnictví mohou podílet, stanoví-li tak zákon.“ Uvedený článok Ústavy Českej republiky bol charakterizovaný aj v inom náleze Ústavného súdu Českej republiky zo dňa 18. júna 2002, sp. zn. Pl. ÚS 7/02, v ktorom sa uvádza nasledovné: „Čl. 81 Ústavy stanoví, že soudní moc vykonávají jménem republiky nezávislé soudy. Čl. 82 odst. 1 Ústavy pak stanoví, že soudci jsou při výkonu své funkce nezávislí a jejich nestrannost nesmí nikdo ohrožovat. Nezávislost soudce stejně tak jako nezávislost soudní moci tedy souvisí a jsou ve vztahu vzájemné podmíněnosti, a to i s nestranností soudce a soudu. Nezávislost a nestrannost jsou neodmyslitelnými atributy pojmu soud. Jeho nestrannost a nezávislost je hodnotou, jež prospívá všem, neboť je jednou ze záruk rovnosti

a právní jistoty v demokratické společnosti. Pouze nestranný soud je způsobilý poskytovat skutečnou spravedlnost vždy a všem, přičemž jedním z prostředků nestrannosti soudu zaručujících je soudcovská nezávislost.“

V predmetnom náleze Ústavný súd Českej republiky vychádzal z vyššie uvedeného, čím dospel k záveru, že vyšší súdny úradník je skutočne len úradníkom, u ktorého v zásade chýba garancia osobnej nezávislosti, nevyžadujú sa osobné predpoklady ako u sudcu a odborná úroveň postačuje na výrazne nižšej úrovni. Z toho vychádzajú limity činnosti vyššieho súdneho úradníka. Vyšší súdny úradník nesmie vykonávať také úkony, pre ktoré sú nevyhnutné vlastnosti, ktoré nemá (osobná nezávislosť, osobné predpoklady, odborná úroveň). Z tohto hľadiska je neprijateľné, aby vyšší súdny úradník meritórne rozhodoval, bez ohľadu na formu rozhodnutia. Pre ostatné procesné úkony, a predovšetkým pre rozhodnutia procesnej povahy, to platí rovnako. Vyšší súdny úradník má byť pomocníkom sudcu, ktorý je nápomocný pri dosiahnutí primeranej dĺžky súdneho konania tým, že vykonáva jednoduché úkony, či úkony rutínnej povahy. Zložitejšie záležitosti, vyžadujúce právnu erudíciu, či situácie, v ktorých súd nemôže byť z povahy veci reprezentovaný nikým iným než sudcom (meritórne rozhodnutia, rozhodnutia konečné, významnejšie rozhodnutia v príprave pojednávania), účasť vyšších súdnych úradníkov nepripúšťajú. Ústavný súd Českej republiky

sa v danom náleze stotožnil s tvrdením, že vyšší súdny úradník by zásadne nemal vydávať rozhodnutia v mene súdu a smerujúce navonok, nemal by rozhodovať o vydaní platobného rozkazu či o odmietnutí oneskorene podaného odporu.

V slovenskej právnej úprave v súčasnosti platí, že vyšší súdny úradník môže v rozsahu ustanovenom osobitným zákonom (zákon č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov) vydávať rozhodnutia a vykonávať iné úlohy súdu, pričom predmetný osobitný zákon stanovuje, kedy môže súdny úradník konať samostatne a kedy na základe poverenia vydaného sudcom. Podľa zákona o súdnych úradníkoch môže vyšší súdny úradník napr. konať a rozhodovať o návrhu na vydanie platobného rozkazu vrátane rozhodnutia o oneskorene podanom odpore, odpore podanom bez odôvodnenia, odpore podanom neoprávnenou osobou a o zrušení platobného rozkazu, o poriadkovej pokute, o znalečnom, tlmočnom a svedočnom, o preddavkoch na trovy dôkazu, o súdnych poplatkoch, o oslobodení od súdnych poplatkov a pod. Vo všetkých vyššie uvedených prípadoch pritom dochádza zo strany vyšších súdnych úradníkov k vydávaniu rozhodnutí, ktoré smerujú navonok zo súdu, čo český Ústavný súd považuje za neprípustné. Nález Ústavného súdu Českej republiky môže byť preto podnetným aj pre našich zákonodarcov.

Obsah tohto dokumentu nie je možné publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti Nechala & Co. s. r. o. Tento dokument sa nesmie využívať na účely zisku ani prezentovať ako svoj vlastný. Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter, informácie obsiahnuté v tomto dokumente nie sú poskytovaním právnych služieb a právneho poradenstva a spoločnosť Nechala & Co. s. r. o. nenesie zodpovednosť za prípadné škody vzniknuté na základe činností, ktoré boli uskutočnené na základe informácií obsiahnutých v tomto dokumente. V prípade záujmu o poskytnutie konkrétnych právnych služieb a poradenstva nás kontaktujte.

Ak si neželáte naďalej prijímať Informačný spravodaj, prosím kontaktujte nás na e-mailovej adrese spravodaj@advocate.sk.

© Nechala & Co. s. r. o., 2012

Nechala & Co. s. r. o.
advokátska kancelária
Nitrianska 3
821 08 Bratislava

Tel./Fax: ++421 2 555 735 82
Mobil: ++421 918 389 541
E-mail: advocate@advocate.sk
Web: www.advocate.sk

zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, Oddiel Sro, Vložka číslo: 65814/B
IČO: 36 868 604 DIČ/ IČ DPH: SK2023055232
